

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/93/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118217526
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1118217526.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, IČO: 30 416 094 proti žalovanému 1/ Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866 a žalovanému 2/ Okresný úrad Banská Bystrica, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, v konaní o zaplatenie 995.817,56 Eur a 81.697,63 Eur, o odvolaní žalobcu voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 39Cb/143/2018 - 116 zo dňa 10.12.2021 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 39Cb/143/2018 - 116 zo dňa 10.12.2021 v napadnutom výroku I. a III. p o t v r d z u j e .

Žalovanému 1/ p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 39Cb/143/2018 - 116 zo dňa 10.12.2021 výrokom I. žalobu voči žalovanému 1/ zamietol, výrokom II. žalobu voči žalovanému 2/ zamietol, výrokom III. priznal žalovanému 1/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a výrokom IV. priznal žalovanému 2/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 995.817,56 Eur a sumu 81.697,63 Eur alebo alternatívne uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 995.817,56 Eur a sumu vo výške 81.697,63 Eur titulom regresu. Žalobca nárok na náhradu škody uplatnil a škodu uhradil podľa § 12 a nasl. zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, v zmysle ktorého má štát, ktorý uhradil škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, právo požadovať regres od štátneho orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, ak má spôsobilosť mať práva a povinnosti. Žalobca uviedol, že na základe právoplatného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/179/2015 - 727 zo dňa 03.09.2015 zaplatil spoločnosti HANT BA, a.s. dňa 15.12.2017 sumu 995.817,56 Eur titulom náhrady škody a trovy konania 81.697,63 Eur, ktorá bola spôsobená právnomu predchodcovi žalobcu B.O.L. Real, spol. s r.o. nezákonným rozhodnutím Okresného úradu v Banskej Bystrici, odbor životného prostredia, č. 2001/02123/8 KB zo dňa 04.07.2001, ktorého nástupcom je Okresný úrad v Banskej Bystrici. Žalobca uviedol, že zákonom č. 515/2003 Z.z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo k zrušeniu okresných úradov (§ 7). Práva a povinnosti okresného úradu z majetkovoprávných vzťahov a iných vzťahov prechádzajú z

okresného úradu na krajský úrad, v ktorého obvode mal okresný úrad sídlo (§ 8 ods. 9). Na základe zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, došlo k zrušeniu krajských stavebných úradov a k prechodu práv a záväzkov do správy žalovaného. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je okresný úrad preddavková organizácia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a teda nemá právnu subjektivitu. Žalobca mal za to, že z uvedeného dôvodu je potrebné si regresný nárok uplatňovať voči žalovanému 1/.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že dňa 04.07.2001 vydal Okresný úrad Banská Bystrica, odbor životného prostredia, rozhodnutie č. 2001/02123/8KB, ev. č. 82/2001 o umiestnení stavby „Čerpacia stanica PHM Banská Bystrica - Radvaň 2“, ktoré bolo na základe Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 22/02-117 zo dňa 16.04.2003 zrušené. Ďalej nebolo sporné a vyplynulo z listinných dôkazov, že žalobca bol na základe rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/179/2015 - 727 zo dňa 03.09.2015 povinný zaplatiť spoločnosti B.O.L. Real, spol. s r.o. titulom náhrady škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím sumu 995.817,56 Eur a náhradu trov konania vo výške 81.697,63 Eur. V konaní nebolo sporné a vyplynulo aj z dokazovania, že pohľadávky voči žalobcovi priznané spoločnosti B.O.L. Real spol. s r.o. boli na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 19.07.2017 postúpené na spoločnosť HANT BA, a.s. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca dňa 15.12.2017 zaplatil spoločnosti HANT BA, a.s. sumu 995.817,56 Eur a sumu 81.697,63 Eur titulom náhrady trov konania, nakoľko žalovaní tieto skutkové tvrdenia žalobcu nespороvali.

4. Žalovaný 1/ namietal pasívnu vecnú legitímáciu v spore, mal za to, že Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR nie je ústredným orgánom štátnej správy, nie je ani orgánom, ktorý by vydal dané nezákonné rozhodnutie a považoval za absurdné, aby štát vymáhal regresne náhradu škody od štátu. Súd prvej inštancie posúdil námietku žalovaného 1/ ako dôvodnú. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že z § 7 zákona č. 515/2003 Z. z. je zrejme, že pôvodný orgán Okresný úrad Banská Bystrica, odbor životného prostredia, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, už v systéme orgánov neexistuje, avšak zo žiadneho ustanovenia upravujúceho prechod práv, povinností a pôsobnosti okresných úradov, odbor životného prostredia nevyplýva, že by subjektom, na ktorý tieto práva a povinnosti vo vzťahu k vydanému nezákonnému rozhodnutiu prešli, bola Slovenská republika. Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR nie je štátnym orgánom, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie alebo na ktorého by prešli práva a povinnosti Okresného úradu Banská Bystrica, odbor životného prostredia odôvodňujúce priznanie regresnej náhrady podľa § 12 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. voči žalovanému 1/. Žalovaný 1/ tak, ako bol žalobcom označený v žalobe aj konštantne vo všetkých podaniach, a to aj po oboznámení sa s predbežným právnym posúdením súdu na pojednávaní dňa 23.11.2021, nie je subjektom, ktorý by bol povinný nahradiť žalobcovi regresnú náhradu. Označenie žalovaného 1/ súd prvej inštancie posúdil ako riadne a určité, podľa súdu prvej inštancie spĺňa všetky náležitosti ustanovené § 73 a § 135 ods. 1 CSP, teda je bez pochybností zrejme, že žalovaným 1/ je štát, Slovenská republika v zastúpení Ministerstva vnútra SR a takto žalobcom tvrdená a označená strana sporu nie je nositeľom záväzku vyplývajúceho z hmotného práva (ide teda o otázku hmotnoprávneho posúdenia vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného 1/, nie procesná otázka väd žaloby). Súd prvej inštancie argumenty žalobcu poukazujúce na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/441/2015 vyhodnotil ako neaplikovateľné na posudzovanú vec, nakoľko riešilo situáciu, keď žalovaným bol len orgán oprávnený konať v mene štátu, pričom z iných častí žaloby zjavne vyplývalo, že smeruje proti štátu, rovnako závery iných rozhodnutí, na ktoré poukazoval žalobca, sa týkali iných typov konaní.

5. Žalovaný/ 2 rovnako vzniesol námietku nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie, a to z dôvodu nenaplnenia predpokladov ustanovených § 12 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a to právnej subjektivity žalovaného 2/ a tiež namietal, že nie je právnym nástupcom Okresného úradu Banská Bystrica, odbor životného prostredia ako prvostupňového stavebného úradu, ale má postavenie odvolacieho správneho orgánu vo veciach, v ktorých obec koná a rozhoduje ako prvostupňový stavebný orgán. Žalovaný 2/ uviedol, že k prechodu záväzkov z titulu regresného nároku z Okresného úradu Banská Bystrica, odbor životného prostredia došlo v dôsledku zákonných zmien v konečnom dôsledku na Ministerstvo dopravy a výstavby SR. Súd prvej inštancie zhodne so žalovaným 2/ poukázal na § 2 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. v spojení s § 22 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z., v zmysle ktorých okresný úrad je preddavkovou organizáciou Ministerstva vnútra SR, pričom preddavkové organizácie nie sú právnickými osobami a podľa § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je subjektom spôsobilým mať práva a povinnosti. Zákon

žalovanému 2/ priznáva len procesnú subjektivitu v § 2 ods. 4 zákona č. 180/2013 Z. z., v zmysle ktorého okresný úrad má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti, táto je vymedzená v § 4 a § 4a zákona č. 180/2013 Z. z. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. žalobca ako subjekt, ktorý nahradil škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, mal právo požadovať regresnú náhradu od štátneho orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal len, ak má spôsobilosť mať práva a povinnosti. Absenciou právnej subjektivity u žalovaného 2/ nebola naplnená jedna zo základných podmienok predpokladaných § 12 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. na uplatnenie regresného nároku voči žalovanému 2/, preto ani žalovaný 2/ nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti vyplývajúcej z § 12 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.

6. Súd prvej inštancie na vec v merite aplikoval § 12 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, § 13 ods. 1, 2 zákona č. 58/1969 Zb., § 14 zákona č. 58/1969 Zb., § 20 zákona č. 58/1969 Zb., § 7 zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 8 ods. 9, ods. 14 zákona č. 515/2003 Z. z., § 1 písm. b) zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 2 ods. 1 zákona č. 345/2012 Z. z., § 2 ods. 1, ods. 4 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a § 4 ods. 7 zákona č. 180/2013 Z. z., § 9 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z., § 18 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 22 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 22 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 73 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 135 ods. 1, ods. 2 CSP. Na rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie aplikoval § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, a to voči výrokom I. a III., z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) v spojení s § 365 ods. 1 písm. h) CSP, má za to, že mu súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; podľa § 365 ods. 1 písm. a) v spojení s § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keď uvádza, že neboli splnené procesné podmienky v spojení s námietkou, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, nakoľko konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

8. Uplatnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) v spojení s písm. h) CSP žalobca vidí v porušení práva byť vypočutý, práva navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, porušení § 128 CSP zo strany súdu a porušení práva na riadne odôvodnenie. Žalobca v úvode uvádza, že všetky námietky žalovaných, ktoré počas konania vzniesli, okrem námietky nedostatku pasívnej vecnej legitímácie z dôvodu nesprávneho označenia žalovaného 1/, sú irelevantné, keďže boli vyriešené v obdobnej veci v rozsudku Okresného súdu Bratislava I, spis. zn. 18C/76/2014-64 zo dňa 23.11.2017, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, spis. zn. 5Co/8/2019 zo dňa 21.05.2019 (kde dovolanie bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 1Cdo/232/2019 zo dňa 28.04.2021 zamietnuté). Jediným dôvodom zamietnutia žaloby je teda vznesená námietka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie z dôvodu nesprávne označeného žalovaného 1/, kde namiesto „Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky“ mal žalobca uviesť „Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky“, túto námietku žalovaný 1/ vzniesol až na pojednávaní dňa 23.11.2021, kedy bolo zároveň vyhlásené za skončené aj dokazovanie, žalobca nemal priestor, aby sa s odôvodnením tejto námietky mohol dôsledne zaoberať, považoval ju za irelevantnú a na základe rozhodnutí najvyšších súdnych autorít v súlade s princípom legitímnych očakávaní nepredpokladal, že súd ju vyhodnotí za relevantnú a žalobu na jej základe zamietne. Podľa žalobcu napadnutý rozsudok už v úvodnej sumarizácii porušuje právo na spravodlivý proces, súd na strane 3 rozsudku nesprávne uvádza, že žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení zo dňa 25.01.2019 uviedol: „Týmto orgánom však nie je a nemôže byť Slovenská republika“, ale žalovaný 1/ až do pojednávania dňa 23.11.2021 nikdy nenamietal svoju pasívnu legitímáciu z dôvodu nesprávneho označenia. Rovnako súd v zátvorke uvádza: „...Ministerstvo vnútra SR (ktoré nie je účastníkom tohto konania)...“, pričom konštatovanie v zátvorke nevychádza z vyjadrenia žalovaného 1/.

9. Žalobca ďalej namieta, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, najmä sa nesprávne a nedostatočne vysporiadal s uznesením NS SR spis. zn. 5Cdo 441/2015 (ZSP 33/2017), keď v bode 50 rozsudku (str. 17) len skonštatoval, že sa vzťahuje na iný typ konania, s čím sa žalobca nestotožňuje, v uznesení sa NS SR zaoberal práve spôsobom označovania ústredných orgánov štátnej správy v konaniach podľa zákona č. 514/2003 Z. z., kde identickú situáciu, ktorú súd v tomto konaní vyhodnotil ako dôvod na zamietnutie žaloby, označil len za formalizmus. Podľa žalobcu už len zo skutočnosti, že odkazoval na konanie a rozhodnutia v „identickej“ veci (rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 18C/76/2014-64 zo dňa 23.11.2017, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/8/2019 zo dňa 21.05.2019) jednoznačne napĺňa vyššie citované uznesenie NS SR, keďže z iných častí žaloby zjavne vyplýva, voči komu žaloba smeruje. Žalobca namieta v tejto súvislosti aj nesprávne právne posúdenie veci, žaloba bola podaná podľa § 12 a nasl. zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého má štát, ktorý škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím uhradil, právo požadovať regres od štátneho orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, ak má spôsobilosť mať práva a povinnosti, zo znenia žaloby, všetkých písomných aj ústnych vyjadrení žalobcu jednoznačne vyplýva, voči komu žaloba smeruje. Podľa žalobcu ide len o formálnu nesprávnosť, ktorá mohla byť odstránená postupom podľa § 128 CSP a nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby. Žalobca preto namieta porušenie § 128 CSP zo strany súdu a v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 675/2016, v ktorom sa vyjadril k otázke „prílišného formalizmu“ a rovnako konštatoval, že súd porušil aj svoju povinnosť ustanovenú v § 128 CSP. Žalobca z nálezu zvýrazňuje vyslovený právny názor, že ak bol žalobcom (sťažovateľom) v žalobe ako žalovaný označený len orgán oprávnený v mene štátu konať (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky), pričom z iných častí žaloby zjavne vyplývalo, že smeruje proti štátu, bolo podľa názoru ústavného súdu namieste, aby vo veci sťažovateľa konajúci všeobecný súd pristúpil k aplikácii § 43 ods. 1 OSP pre vadu žaloby spočívajúcu v jej nezrozumiteľnosti z dôvodu neurčitosti. V zmysle označeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku bolo podľa názoru ústavného súdu povinnosťou okresného súdu sťažovateľa na odstránenie tejto vady vyzvať. Žalobca má za to, že uvedené nedostatky majú za následok aj nedostatok odôvodnenia rozsudku, spôsobili jeho nezákonnosť a nepreskúmateľnosť, keďže sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal s existujúcou judikatúrou najvyšších súdnych autorít a nevysporiadal sa s ustanovením § 128 CSP.

10. Žalobca ďalej namieta, že neboli splnené procesné podmienky ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s vadou nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, čo odôvodňuje tým, že nesprávne označenie žalovaného 1/ je odstrániteľnou vadou konania, súd mal postupovať v súlade s § 128 CSP a § 161 ods. 1 CSP, čo neurobil a pristúpil k zamietnutiu žaloby bez aplikácie citovaného ustanovenia. Nesplnenie procesných podmienok v kontexte § 365 ods. 1 písm. a) CSP žalobca vidí v tom, že súd prvej inštancie pri posudzovaní splnenia procesných podmienok mal konštatovať nesúlad medzi označením žalobcu a subjektom, proti ktorému žaloba smeruje, čo bolo jednoznačné z obsahu všetkých podaní, rovnako ako z odvolávky sa na obdobnú vec, ktorá už bola rozhodnutá.

11. Napokon žalobca v odvolaní namieta, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci s poukazom na § 365 ods. 1 písm. d) CSP, pričom vytyka súdu prvej inštancie, v intenciiach nálezu ÚS SR spis. zn. II. ÚS 675/2016 bol súd povinný poučiť žalobcu o nesprávnom označení žalovaného, keďže zo žaloby bolo zrejmé, voči komu smeruje (voči štátnemu orgánu, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie alebo sa podieľal na nesprávnom úradnom postupe).

12. Žalobca v odvolacom návrhu navrhol, aby odvolací súd vo veci rozhodol podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a/alebo § 389 ods. 1 písm. b) CSP, a teda napadnutý rozsudok zrušil.

13. Žalovaný 1/ sa k odvolaniu žalobcu vyjadril podaním zo dňa 13.01.2022, má za to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a dospel k správne právne záveru a navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdil. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP žalovaný 1/ uvádza, že námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie vzniesol už v podaní zo dňa 24.01.2019, s ktorým sa žalobca oboznámil, preto tvrdenie, že táto námietka bola vznesená až v závere konania nie je pravdivé, ale i v prípade, ak by odznela až na pojednávaní, žalobca mal možnosť k námietke zaujať stanovisko, prípadne si vyžiadať čas na preštudovanie či odročenie pojednávania za tým účelom, pričom svoje právo nevyužil. Taktiež neobstojí tvrdenie žalobcu, že nepredpokladal, že námietka bude vyhodnotená ako opodstatnená vzhľadom na

to, že súd prvej inštancie v predbežnom právnom názore jednoznačne uviedol, že procesná obrana žalovaného ohľadom námietky pasívnej vecnej legitímácie sa zdá byť opodstatnená, napriek tomu žalobca nereagoval. Žalobca, pokiaľ, tak ako tvrdí v odvolaní, od počiatku žaloval Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, mal možnosť túto skutočnosť uviesť a opraviť subjekt na strane žalovaného. Žalobca v spojitosti s uvedeným odvolacím dôvodom namietal aj nesprávne právne posúdenie veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, čo odôvodnil priloženou judikatúrou, žalovaný 1/ považuje jeho výklad za účelový. Je nepochybné, že Slovenská republika a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky sú dva odlišné subjekty práva a sú samostatnými nositeľmi práv a povinností. V dôsledne kontradiktórnom konaní, čo je rozdiel oproti judikátom, ktoré sa riadili Občianskym súdnym poriadkom, nemôže súd nahrádzať aktivitu strany sporu a určovať v jej mene, kto je a nie je v konkrétnom konaní nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. V konaní spis. zn. 5Cdo 441/2015 sa uvádza, že žalovaným bol orgán štátu, pričom z obsahu žaloby podľa zák. č. 514/2003 Z. z. bolo zrejmé, voči komu žaloba smeruje, v prejednávanej veci je situácia iná z dôvodu, že žalobca celkom jednoznačne od podania žaloby žaluje Slovenskú republiku a zo žiadneho jeho podania ani vyjadrenia nevyplýva, že by mal záujem žalovať Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Žalovaný 1/ odkazuje na uznesenie NS SR z 18. januára 2012, spis. zn. 6 Cdo 214/2011. Žalobca mal právo požadovať regres od štátneho orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, žalovaný 1/ týmto orgánom byť nemohol. Vzhľadom k vyššie uvedenému ani ďalšie nadväzujúce odvolacie dôvody podľa žalovaného 1/ neobstoja.

14. V ďalších podaniach v odvolacom konaní strany odkázali na svoju predošlú argumentáciu.

15. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd v zmysle § 34 CSP prejednal vec podľa § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave dňa 18.09.2023.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu, preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania, t. j. v medziach napadnutých výrokov I. a III., odvolacími dôvodmi a oboznámení sa s následnými vyjadreniami strán sporu v zmysle § 379 a § 380 CSP dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu napadnutom odvolaním, preto v súlade s § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal, aké skutočnosti mal za preukázané, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil (rozhodnutie súdu prvej inštancie v merite, ako aj v súvisiacom výroku o trovách voči žalovanému 2/ nebolo napadnuté odvolaním, žalovaný 2/ teda nie je účastníkom odvolacieho konania). Na dôvody uvedené v rozsudku odvolací súd v celom rozsahu odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím dôvodom uvádza nasledovné:

19. Odvolací súd uvádza, že v podanom odvolaní žalobca označil ako žalovaného 1/ iný subjekt, ako v žalobe a v konaní pred súdom prvej inštancie, a to Ministerstvo vnútra SR, pričom v úvode odvolania v poznámke pod textom odkazom uvádza, že žalovaný 1/ „v žalobe nesprávne označený ako Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, opravené v kontexte nálezu II. ÚS 675/2016, vid' nižšie.“. Tento postup žalobcu v odvolacom konaní však nie je spôsobilý zhojiť nedostatok vecnej pasívnej legitímácie žalovaného 1/ v čase rozhodovania súdu prvej inštancie.

20. Odvolací súd ako nedôvodné vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu spočívajúce v porušení práva byť vypočutý, práva navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, porušení § 128 CSP zo strany súdu a porušení práva na riadne odôvodnenie. Pokiaľ žalobca uvádza, že jediným dôvodom zamietnutia žaloby je vznesená námietka nedostatku jeho

pasívnej vecnej legitímácie, voči tomuto záveru nie je čo namietať, avšak s odvolacou argumentáciou žalobcu sa nie je možné stotožniť.

21. Civilný sporový poriadok dôsledne rozlišuje, ak je stranou sporu štát (§ 135 ods. 1 CSP), v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná, od situácie, ak je stranou sporu štátny orgán (§ 135 ods. 2 CSP), v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako stranu sporu (žalovaného 1/) v žalobe nepochybne označil štát uvedením jeho názvu („Slovenská republika“) a názvom štátneho orgánu, ktorý za štát koná („zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky“). Z textu žaloby a ani z ďalších jeho podaní v konaní pred súdom prvej inštancie nevyplýva, že by išlo o akúkoľvek vadu označenia žalovaného 1/, ako tvrdí žalobca v odvolaní. Tvrdenia žalobcu preto odvolací súd považuje za účelové, v snahe dodatočne zhojiť pochybenie pri ustálení subjektu, voči ktorému vyplýva nárok z hmotného práva, ktorú je síce možné ľudsky považovať za legitímnu, ale pochybenie žalobcu pri určení vecne pasívne legitimovaného subjektu v posudzovanej veci nie je možné pričítať súdu prvej inštancie.

22. Odvolací súd tiež ako nedôvodné vyhodnotil námietky žalobcu, že žalovaný 1/ vzniesol námietku nedostatku vecnej pasívnej legitímácie až na pojednávaní dňa 23.11.2021, kedy bolo zároveň vyhlásené za skončené aj dokazovanie, a že nemal priestor, aby sa s odôvodnením tejto námietky mohol dôsledne zaoberať. Z vyjadrenia žalovaného 1/ k žalobe zo dňa 24.01.2019, a to už hneď z jeho úvodu vyplýva, že žalovaný 1/ namieta vecnú pasívnu legitímáciu v spore, dokonca v texte zvyrazňuje žalobcom nesprávne označený subjekt z pohľadu hmotného práva (tzv. boltom, ako aj podčiarknutím textu), zdôraznil, že žalovaný 1/ nie je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie a zároveň uviedol, že považuje za absurdné, aby štát žaloval štát. Odvolací súd ďalej aj zo zvukového záznamu z pojednávania dňa 23.11.2021 zistil, že súd prvej inštancie poskytol aj na pojednávaní žalobcovi priestor na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného 1/. Žalobca uviedol, že sa oboznámil s obsahom vyjadrenia ešte pred pojednávaním, nežiadal o dodatočnú lehotu na vyjadrenie ani o odročenie pojednávania z tohto dôvodu. Zároveň z obsahu spisu vyplýva, že dňa 23.11.2021 po pojednávaní doručil súdu prvej inštancie aj písomné podanie k námietke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/, kde opätovne označil ako žalovaného 1/ štát a až v tomto podaní poukázal na právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo 441/2015 (ZSP 33/2017). Odvolací súd preto vyhodnotil námietku žalobcu, že nemal priestor, aby sa s odôvodnením námietky nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného 1/ mohol dôsledne zaoberať ako nedôvodnú. Tvrdenie žalobcu, že námietku považoval za irelevantnú a na základe rozhodnutí najvyšších súdnych autorít v súlade s princípom legitímnych očakávaní nepredpokladal, že súd ju vyhodnotí za relevantnú a žalobu na jej základe zamietne, posúdil odvolací súd ako nedôvodnú. Odvolací súd sa oboznámil so zvukovým záznamom z pojednávania zo dňa 23.11.2021, na ktorom súd prvej inštancie v súlade s § 181 ods. 2 CSP uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, kde oboznámil strany sporu, že sa mu námietka vecnej pasívnej legitímácie javí dôvodná.

23. V tejto súvislosti je ako nedôvodnú potrebné vyhodnotiť aj námietku žalobcu, že prišlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Odvolací súd uvádza, že žalobca nesprávne chápe uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo 441/2015 (ZSP 33/2017), ktorého závery nie sú aplikovateľné na posudzovanú vec. Najvyšší súd SR v žalobcom uvedenom rozhodnutí riešil odlišnú procesnú situáciu, kde bol žalobcom v žalobe ako žalovaný označený len orgán oprávnený v mene štátu konať a z iných častí žaloby zjavne vyplývalo, že žaloba smeruje proti štátu. V posudzovanej veci žalobca označil žalovaného 1/ určite a zrozumiteľne, nie je preto možné dospieť k záveru o prílišnom formalizme pri posudzovaní označenia strany sporu súdom prvej inštancie. Od zastupovania štátu je potrebné treba odlišovať stav, keď žalovaným je štátny orgán. Pokiaľ ide o žalobcom uvádzaný rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 18C/76/2014-64 zo dňa 23.11.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/8/2019 zo dňa 21.05.2019, ktorého obsah je aj odvolaciemu súdu známy z rozhodovacej činnosti, v uvedenej veci súdy neriešili otázku označenia žalovaného, žalovaným bol štátny orgán, Ministerstvo vnútra SR. Súd prvej inštancie teda správne poukázal na to, že v tomto konaní vystupoval na strane žalovaného iný subjekt, napokon aj sám žalobca v odvolaní uviedol, že námietku nedostatku vecnej pasívnej legitímácie súdy v označenom konaní neriešili.

24. Žalobca ďalej namieta nesprávne právne posúdenie veci, dôvodí, že žaloba bola podaná podľa § 12 a nasl. zákona č. 58/1969 Zb., zo znenia žaloby, všetkých písomných aj ústnych vyjadrení jednoznačne

vyplýva voči komu žaloba smeruje a podľa žalobcu ide len o formálnu nesprávnosť, ktorá mohla byť odstránená postupom podľa § 128 CSP a nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby. Odvolací súd pokiaľ ide o znenie žaloby uvádza, že len púhe uvedenie znenia hmotnoprávnych noriem v žalobe nepreukazuje, že žalobca označí v žalobe správne subjekt, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Odvolací súd naopak zdôrazňuje, že v prípade riadneho označenia žalovaného žalobcom súd nemôže mať poučovaciu povinnosť vo vzťahu k nedostatku vecnej pasívnej legitímácie štátu, nakoľko by poučoval o obsahu hmotného práva, v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 285/1993, podľa ktorého zo žiadnych ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nemožno vyvodit' povinnosť súdu poučiť žalobcu o tom, že žalovaný nie je v spore pasívne legitimovaný, nebolo by to poučením o procesných právach a povinnostiach, ale poučením o hmotnom práve, ktoré súd nie je povinný ani oprávnený poskytnúť. Tento záver platí aj v režime Civilného sporového poriadku.

25. Pokiaľ žalobca poukazuje na závery Nálezu Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 675/2016, aj v tomto prípade išlo o inú procesnú situáciu, keď bol žalobcom (sťažovateľom) v žalobe ako žalovaný označený len orgán oprávnený v mene štátu konať, pričom z iných častí žaloby zjavne vyplývalo, že smeruje proti štátu. Zo žaloby zo dňa 29.10.2018 takýto záver nevyplýva, žaloba v tomto smere (odôvodnenie vecnej pasívnej legitímácie ani žalovaného 1/ ani tvrdeného iného subjektu, ktorý by mal byť v postavení žalovaného 1/) neobsahuje prakticky žiadne odôvodnenie. Navyiac, ustanovenie § 128 CSP, ktorého aplikácie sa dovoľáva žalobca, sa vzťahuje na podania, ktoré nie je podaním vo veci samej alebo návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia a z podania nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje. Žaloba je podaním vo veci samej (§ 123 ods. 2 CSP) a súd postupom podľa § 129 CSP v prípade podania vo veci samej alebo návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil. Zo žaloby zo dňa 29.10.2018 nevyplýva, že by išlo o podanie, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, ani podanie neúplné, ani podanie nezrozumiteľné. Odvolací súd poukazuje na to, že v danej veci nejde o formálnu nesprávnosť v označení žalovaného 1/, ale o označenie nesprávneho subjektu ako žalovaného 1/, teda žalobcom označený subjekt nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide, ako správne vyhodnotil súd prvej inštancie.

26. V prípade odvolacej námietky nesplnenia procesných podmienok podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s vadou nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, čo žalobca odôvodňuje tým, že nesprávne označenie žalovaného 1/ je odstrániteľnou vadou konania, súd mal postupovať v súlade s § 128 CSP a § 161 ods. 1 CSP, čo neurobil a pristúpil k zamietnutiu žaloby bez aplikácie citovaného ustanovenia, opodstatnenosť tejto odvolacej námietky odvolací súd nevzhladol. Rovnako ako nedôvodnú v tejto súvislosti posúdil námietku inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci s poukazom na § 365 ods. 1 písm. d) CSP, keď podľa žalobcu ho bol súd povinný poučiť o nesprávnom označení žalovaného, keďže zo žaloby bolo zrejmé, voči komu smeruje (voči štátnemu orgánu, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie alebo sa podieľal na nesprávnom úradnom postupe), pričom na dôvody odkazuje v bode 25. tohto odôvodnenia. Procesné podmienky konania, ktoré je potrebné vyvodit' z ustanovení Civilného sporového poriadku sú právomoc súdu (§ 3 a nasl. CSP), príslušnosť súdu (§ 12 a nasl. CSP), neexistencia prekážky začatého konania (litispencia § 159 CSP), neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (rei iudicatae § 230 CSP), procesná subjektivita (§ 61 a nasl. CSP), spôsobilosť strany samostatne konať pred súdom (procesná spôsobilosť § 67a nasl. CSP), zrozumiteľnosť a úplnosť žaloby (§ 127, § 132 CSP), povinné zastúpenie (§ 90 CSP) a podmienka splnenia poplatkovej povinnosti vyplývajúca zo zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Podmienka zrozumiteľnosti a úplnosti žaloby bola splnená a ani v intenciách nálezu ÚS SR spis. zn. II. ÚS 675/2016 nie je možné poučovať žalobcu o tom, koho má žalovať. Zo žaloby je zrejmé, kto je označený ako strana sporu a ak by súd v uznesení podľa § 129 ods. 1 CSP uviedol, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť, poučil by žalobcu v posudzovanej veci o hmotnom práve. Postup, ktorého sa dožaduje žalobca, by bol porušením princípu rovnosti zbraní.

27. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu,

ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. januára 2012, sp. zn. 6 Cdo 214/2011).

28. Odvolací súd z vyššie vysvetlených dôvodov viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 CSP dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, keďže žalovaný 1/ bol v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd mu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

33. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).